

Омладина

ЛИСТ УЈЕДИЊЕНОГ САВЕЗА АНТИФАШИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Година III

Београд, 23 март 1945

Број 37

ГОВОР ДРУГА СЛАВКА КОМАРА, ПРЕТСЕДНИКА ЦЕНТРАЛНОГ ОДБОРА УСАОЈ-а, ОДРЖАН НА БЕОГРАДСКОМ РАДИУ 22 МАРТА О. Г.

СВЈЕТСКА ОМЛАДИНСКА НЕДЈЕЉА

С првим даном пролећа слави омладина свих слободних народа „недељу омладинске пролетерске офанзиве“. Тада јединствена међународна манифестија обухвата сву ону омладину која на страни Уједињених нација стварно учествује у офанзиви која се води за демократизацију уникштење њемачког фашизма — тих највећих непријатеља омладине. Где се данас налази омладина слободољубивих народа и каква су њене стремљења? Милиони совјетских младића напустили су фабрике и колхозе, универзитетете и клубове и прешли путем од Лазова до Сталинграда и обратно од Сталинграда до Одре и Драве. Сличан је пут венгерских и америчких младића који су упознали сва искушења пријатељског повлачења пред јачим непријатељем у Француској и Африци, али су ти исти ослободили поље Италије, читаву Француску и Велтију и побједоноћно гоне Немце у самој Југославији. Омладина породићних народа Европе и Сјеверне Америке је сву грозоту истрошљења становништва, читења покрета, уничтавања свих људских добара, скрњављење сага што је човјеку свето и лијепо, али са у том тошким данима и научила чијенићи слободу и борити се за њу. Никако овде није могуће приказати националну, човјечанску улогу коју је омладина одиграла у борби против фашизма, у одбрани културе и највећема човјечанству. Довољна је чињеница да ни у једној поробљеној земљи, ни у једном селу није било мреже прома фашизму, организованог отпора, побуне или атентата, партизанских одреда и војника ослободилаца где главна, најпредорнија и најесмиљија снага не би били млади синови и кћери домаћине. Није мада у побједи Уједињених нација немају милиони дејчака и дјејвјака који у ратују индустрији, на пољима и осталим службама омогућују и убрзавају побјedu редећи врло често без обзира на радије успоље, прекоремене и изнад предвиђеног плана. Нема никакве сумње да је омладина на свим животима, у тегобама и одрицавањима осјетила највеће терете окупације и рата, али и највеће допринојење побједи над фашистичким непријатељима. Нема никакве сумње да је омладина остати на тој часној дужности и у будућности, сва док се лица земље нестане и последњи траг фашистичког барбарства. Сваком младом антифашисту и читењу омладинским организацијама у свим слободољубивим земљама данас је главни циљ да уложи сву своју храброст, смаг и интелигенцију да тај час буде што ближе. У томе је садржан програм сваке истинске омладинске организације у било којој земљи, јер је то програм, циљ и дужност сваког поштеног човјека.

У току рата позезала се судбина омладине свих слободољубивих народа, међу којима скаковитно расте жеља за трајнимближењем и пријатељством. Омладина је у току овог рата у многим земљама постала политички фактор првог реда који има право да каже своју ријеч у свим питањима садашњости и будућности. Омладински покрет у многим земљама порастао је за неколико пута, или су се створиле нове организације у којима су окупљене најшире масе омладине. Ту у првом реду треба споменути антифашистичку омладину Совјетског Савеза, која броји више од двадесет милиона. Ту спадају многоbrojne и велике организације омладине Енглеске које премда нису укључене у један јединствени савез, ипак улазу много труда у помоћи енглеском народу и борби Уједињених нација. У Америци досљедно борбу против фашизма воде млади људи организирани у велике организације „Америчка омладина за слободни свет“, „Америчка омладина за демократију“ и друге. Француска омладина у току овог рата постигла је велики успех не само у оружаној борби против Немаца и издајника Француског народа, већ је створена јединствена омладинска организација „Уједињено снажне патриотске омладине“, која са стотинама хиљада својих чланова представља највећи дно француске омладине. Савез сељачке омладине Польске, польска радничка и студенческа омладина дали су десетине хиљада љутава за вријеме окупације и у данима ослобођења Польске, а данас је највећи помагач владе у Лубли-

ну. Посебно пак мјесто заузимају омладинске организације балканских народа, у првом реду наш Уједињени Савез антифашистичке омладине Југославије. Омладинске антифашистичке организације у Југославији, Бугарској, Грчкој и Албанији једине су које могу да говоре у име омладина тих земаља, и то зато јер је у њима окупљено све што је поштено и родољубиво. То су организације које су дали безбројне жртве и данас се налазе у првим борбеним редовима својих народа. Резумишу јој да данас свјетски омладински покрет и све доњедно младе

антифашисте највише интересирају три питања о којима они су судбина човечанства за миз деценија. То је прије свега кончано уничтештење њемачких војника, који на све могуће начине настоји да одложи своју пропаст. Друге ствари коју обрађује пажња сваки млади антифашист је чинjenica, да ће доволно само војнички побједити Њемаčku, већ и осигурати трајни мир. Оваки прије свега о уничтештењу фашизма у свим његовим облицима, оживљавању свих оних који су вршили најневароватнија аличност у историји човјечанства. Не може бити мира док у неким ослобођеним земљама још живе злоторије које што је Рота, Амброзио, Пирцо-Бироли и њима слични. Не може бити мира док у неким земљама диктују главу фашистички адвати и такозвани хуманисти који издавају праведни суд и шире дружељивост са фашизмом. И треће, покрет антифашистичке омладине у свакој земљи заинтересирао је обновом разорених људских добара, која се најбоље може спровести узајамном помоћи.

О то што мисли напредна омладина сијета, то мисле и сви остали слободни људи. На Кримској конференцији изјављено је човјечанство крупној бједи баш по тим питањима које су у средину интересирања и питања живота и будућности цјелокупне омладине. Омладински покрет у свим земљама сматра својом дужности и дугом према својим народима и падим жртвама да свим силама помогне да се све одлуке Кримске конференције спроведу у живот.

Омладина Југославије са оправданим поносом може да каже да се већ чи- тири године налази у офанзиви и да је ово пролеће и Савјетска омладинска

„Омладина Југославије с оправданим поносом може да каже да се већ четири године налази у офанзиви и да је ово пролеће и Савјетска омладинска недеља још један већи напор наше омладине на путу ка коначној побједи“.

Из говора друга Славка Комара

27 МАРТ

Уочи велике победе слободољубивих народа над фашистичким хордама, уочи близак и потпунији спомен најсврјијег непријатеља човечанства — Хитлерова Немачка, славио је наш народ четврти годишњицу своје активне борбе против фашистичких империјалиста. 27 марта славио је наш народ четврти годишњицу доношења трајног мира и пријатељства међу људима, за побољшање људског живота, за културу и науку. Ми смо сигури да ће тако бити јер зато ратујемо, јер зато дајемо жртве. Тако мисли борац на фронту у Срему који је оваки дана када је ишао да изврши један борбени задатак остао без ноге коју му је граната разнесла, а он је ипак допуо до команданта и разпортирао му да је извршио задатак.

27 марта 1941. године доносила је потпуни крах противнародне политике Југословенских режима, који су кроз 23 године опстанка наше државе систематски спремали њено уништење.

Немачкијици рад с једне стране, састављају се у томе што су економским и политичким искоришћавањем највиших народних маса, као и националним великосрпским угњетавањем осталих народа Југославије, покушавали убити у нашим народним љубима према отаџбини. С друге стране, издајничка спомљена политика Југословенског режима, била је стално непријатељска према Совјетском Савезу — тврђава народних права и светског мира. То је била она политика која је стално везала нашу земљу уз државе које су биле спремне да пруже нашој реацији пуну помоћ за угуšавање народних захтева по цену војничких, политичких и економских концесија. Она је водила земљу у јаром фашистичког ропства. Ова издајничка политика постигла је најсрамнији степен потписивањем Тројног пакта.

Тај дуго припремани акт, којим је наша земља била предана на милост и немилост фашистичким империјалистима, дао је потстрака револуционарном расположењу наших демократских маса. У акцијама 27 марта дошла је у пуној мери до изражавања свог револуционарног снага наших народа, која је срушила издајничку владу Цветковића и Мачека. Победа гolorukog народа над противнародном власти, подупираним од жандармерије, претставља почетак нове фазе у највишој историји. Једанпут заузео власт на земљи била је одузета великом српском диктаторима.

Наши народи били су довољно јаки да без великих потешкоћа 27 марта оборе противнародну власт. Али нису још имали услова да створе сами своју народну власт. Тај дуго припремани акт, којим је наша земља била предана на милост и немилост фашистичким империјалистима, дао је потстрака револуционарном расположењу наших народа у борби за слободу, онда је и наша народна власт добила одговарајући широки јединствени орган, АВНОЈ и Национални комитет. И данас, после четири године, можемо да констатујемо важну историјску чињеницу. Слободољубиве снаге наших народа, које су 1941. године обориле издајничку власт, своју народно-ослободилачку одбору. Ова нова власт расла је из снаге самог народа. Што је виши јачао наш покрет и што је искуснији постајао, утолико је виши наша нова власт добијала организационе форме. Када је наш, искуством обогаћени, ослободилачки покрет успео да створи истинско јединство и братство наших народова у борби за слободу, онда је и наша народна власт добила одговарајући широки јединствени орган, АВНОЈ и Национални комитет. И данас, после четири године, можемо да констатујемо важну историјску чињеницу. Слободољубиве снаге наших народа организовале су преко Јединственог народно-ослободилачког Фронта демократске власт. Остварењем споразума између маршала Тита и др. Шубаша и наши народи постигли су нову и историјску победу. Готово четири године после почетка нашег активног борбе против фашистичких империјалиста, створена је легална, од наших савезника признатија, јединствена народна влада маршала Тита. Тиме је домујена победа од 27 марта 1941. тиме је омогућена обнова и мирна изградња наше демократске Федеративне Југославије.

СОВЈЕТСКА ОМЛАДИНА ПОВОДОМ СВЕТСКЕ ОМЛАДИНСКЕ НЕДЕЉЕ

Славку Комару
Централни одбор Уједињеног савеза антифашистичке омладине Југославије

Београд
ПОЗИВ У ВЕЗИ СА СВЕТСКОМ ОМЛАДИНСКОМ НЕДЕЉОМ

Антифашистички комитет савјетске омладине упућује вама, напредној омладини, позив, потврђен од стране Президијума комитета, у вези са одржавањем недеље „Пролећне омладине“ између 21—28 марта коју је објавио Савјетска омладинска заједница у Лондону.

Драги пријатељи, антифашистичка омладина света!

Приближава се недеља „Пролећне омладине“ омладинске човјечанства, која краљује и својим животима брани слободу и независност својих народа, појачава још више своје напоре у борби против непријатеља. Свако је млад, снажан и који воли слободу — тени да доприносе што је могуће више задавању одлучујућег удараца омрзнутој Хитлеровој Немачкој.

У тим данима савјетска омладина, синови и кћери слободољубивог народа — као и за своје време рата — напреку све своје снаге за његово победоносно окончање, за доношење праведне казне немачко-фашистичким убицима, за задавање последњег удараца јасними фашистичким зверима.

И они који се победоносно крећу према западу и они који неујорно раде за победу у позадини обузети су једином тежњом — у Берлину, једином жаром — уништавају потпуно фашизам, обрачунати се са хитлеровским зверима за све злочине које је починила.

Али она се мора постичи.

Учествујући у недељи „Пролећне омладине“ мобилишмо све своје снаге да задамо последњи коначни ударац хитлеровској Немачкој.

(Наставак на 2-го странице)

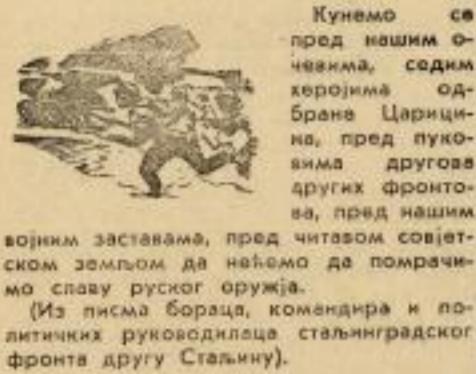
БОРБА ЗА СЛОБОДУ УРОДИЛА ЈЕ БРАТСТВОМ И ХЕРОИЗМОМ

ОМЛАДИНЕ ЧИТАВОГ СВЕТА

ДОКУМЕНТИ БОРБЕ И РАДА ПИСМА БРИТАНСКОГ ОМЛАДИНЦА И СОВЈЕТСКЕ ОМЛАДИНКЕ

Стаљинград је издржао

ЗАКЛЕТВА ВОБИ

Кунемо се пред нашим очима, седим херојима одбране Царнико, пред пуковима другога фронтоа, пред нашим војним заставама, пред читавом совјетском земљом да најемо да помрачимо славу руског оружја.

(Из писма бораца, командира и политичких руководилаца стаљинградског фронта другу Старијину).

НИ КОРАКА НАТРАГ

Слушали су: О томе, како мореју комсомолци да се држе у борби.

Одлучили су: Пра умрти у рову, неће отступити срамно. И не само да не треба да отступиш сам, већ треба да учиниш да сусед остане.

Питање постављено говорнику: Да ли постоје оправдане разлоге за напуштање положаја.

Одговор: Од свих оправданых разлога

га смо ћо се један узимати у обзор — смрт.

Услед тога што је почeo дванаести противнапад Немца у току дана, онај што је држao реферат није дао заштитну реч.

(Из записника комсомолске скupштине Н-ске четве стаљинградске армије).

ПИСМА НАЈЕНА НА БОЈИШТУ

«Огу цедуљу ће да ти пошаљу када већ будем убијен. Но плачи оче, носи у своме срцу осећање гордости, поноси се својим сином. Умирући пљујом непријатељу у лице. Послењом снагом присти изабацијем митраљески рафал на фашисте. Да живи живот!

Твој Алексеј Черкештенко.

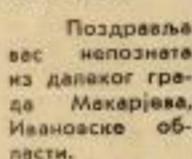
На поглавину портрет друга Старијина написано је испрекиданим рукописом писмо — аманет:

«Другој, браћо, родитељи и цео совјетски народ, је млађи гардијски водник ишао сам у борбу с овим портреоном — за Старијину, за Отаџбину. Тај портрет подизао дух код мене и волу да пођем против непријатеља.

Болков Алексеј Иванович.

Стаљинград дижемо

ОВДЕ ЈЕ ПОГИНИО МОЈ МУЖ

Поздравља већ непознате из далеког грађе да Макарјева, Ивановске области.

Имају за вас следећу молбу: Молим вас да ми помогнете да отпуштим на рад у град који је браню и у коме је погинуо мој муж.

Проклети хитлеровски кроди лишили су ме близаког друга у животу.

Али град у коме је погинуо мој муж постао је драг и близак моме срцу и ја сам одлучила да сам све своје снаге да он буде исто тако лев, као што је био и пре доласка фашиста.

Чекам на одговор.

(Писмо Александре Чумакове стаљинградском Окому ВЛКСМ).

МИ СЕ НЕ ПЛАШИМО ТЕШКОЋА

Није прошло много времена од оног дана када сте нас отпратили на далеки и тежак пут са Урелом, из Сибира, Башкирске, Казахстане и других области.

Када смо одлазили ми смо се заклели пред другоје да ћемо храбро издржати све могуће недаље и да нећemo престати да градимо док не обновимо Старијину. Ту заклећу у потпуности испуњавамо. Ми тежимо да на сваки начин оправдамо ваше позеренеје, другови.

(Из писма младих грађивала Старијине омладине Совјетског Савеза).

ПИСМО МАЈЦИ

Драга мамице! Јуче сам добила од тебе писмо и сазнала сам све новости. Ти пишеш да се бринеш — није ли ми тешко да живим овде?

„ТВРЂАВА ИМИТА“

Кад се после много година путници из целог света, као и пре рата, искрајују на Падују и стигну до Атина меће се сачио пењати на Акрополис да виде Партерон. Атина ће им моћи показати и друге поче славе које су јој поклонила људска дечка, деца, Међу осталим и кућу Имита.

— Другови, ми смо опколени!

Зграбили су пушке и похитали прозору. Кроз по-пукотворене ролете

не видели су како се иза угља појељују, кладне као смрт, цеви тешких митраљеза иза којих су блистали шлемови.

У кући су била три младића, три члана ЕПОН-а, они храбре деце Атина која су данонично нападале окупатора и нико му давао ниједног часа мира.

Одједном се споља чуо подмукни

глас.

— Предајте се!

Предају се појављивају беоскрайне слике патњи поробљених народа, који су се борили за своју слободу. Париз и Осло, нападена Варшава и Праг, Београд, партизани Југославије и Тито. Тито, чије су име толико пута, уз опасност по живот, писали по зидовима некорене Атина. Затим један маки ма-

Већ дуже времена чланови Савеза енглеско-совјетског пријатељства слали су писма омладинцима у Совјетски Савез на која им је совјетска омладина одговарала. Доносимо писмо једног енглеског омладинца и одговор совјетске омладинке:

Драга пријатељице,

Желим да се допишујем с тобом. Верујем да ће ова писма тојачи веће пријатељство између британског и совјетског омладинца. Скијем си у Енглеској дивно зашто је јуначкој борби против пријатеља, а још је још једна већа снага која се може доделивати и што имамо пријатеља у Совјетском Савезу. Сви другови из мого разреда пишу на Русију.

Школу сам завршио у месецу августу. Моја породица броји седам чланова. Иако тројица браћа, Један је наредник и сада је на Средњем Истоку, а други звијатичар у Канади.

Након што је смо се доделивали писма, и да смо се могли дописивати и што имамо пријатеља у Совјетском Савезу, сви су се сада одржали у Раду.

Моја породица живи у Москви, у пространом стану зграде радника Фабрике кутијничких лежаја.

У новембру месецу претпрошле године Немци су биле у близини Москве. Ти ћеш разумети да није баш тако пријатно кад је град у опасности. Тада смо помагали нашим учитељима да организују бригаду.

Бригаду су сочињавали 51 омладинац и омладинка, који су подељени на четири одреда, а сваки одред имао је свог руко водиоца.

Дана 1. новембра омладинац из бригаде је био у близини Москве. Ти ћеш разумети да није баш тако пријатно кад је град у опасности. Тада смо помагали нашим учитељима да организују бригаду.

Бригаду су сочињавали 51 омладинац и омладинка, који су подељени на четири одреда, а сваки одред имао је свог руко водиоца.

Дана 1. новембра омладинац из бригаде је био у близини Москве. Ти ћеш разумети да није баш тако пријатно кад је град у опасности. Тада смо помагали нашим учитељима да организују бригаду.

Бригаду су сочињавали 51 омладинац и омладинка, који су подељени на четири одреда, а сваки одред имао је свог руко водиоца.

Дана 1. новембра омладинац из бригаде је био у близини Москве. Ти ћеш разумети да није баш тако пријатно кад је град у опасности. Тада смо помагали нашим учитељима да организују бригаду.

Бригаду су сочињавали 51 омладинац и омладинка, који су подељени на четири одреда, а сваки одред имао је свог руко водиоца.

Дана 1. новембра омладинац из бригаде је био у близини Москве. Ти ћеш разумети да није баш тако пријатно кад је град у опасности. Тада смо помагали нашим учитељима да организују бригаду.

Бригаду су сочињавали 51 омладинац и омладинка, који су подељени на четири одреда, а сваки одред имао је свог руко водиоца.

Дана 1. новембра омладинац из бригаде је био у близини Москве. Ти ћеш разумети да није баш тако пријатно кад је град у опасности. Тада смо помагали нашим учитељима да организују бригаду.

Бригаду су сочињавали 51 омладинац и омладинка, који су подељени на четири одреда, а сваки одред имао је свог руко водиоца.

Дана 1. новембра омладинац из бригаде је био у близини Москве. Ти ћеш разумети да није баш тако пријатно кад је град у опасности. Тада смо помагали нашим учитељима да организују бригаду.

Бригаду су сочињавали 51 омладинац и омладинка, који су подељени на четири одреда, а сваки одред имао је свог руко водиоца.

Дана 1. новембра омладинац из бригаде је био у близини Москве. Ти ћеш разумети да није баш тако пријатно кад је град у опасности. Тада смо помагали нашим учитељима да организују бригаду.

Бригаду су сочињавали 51 омладинац и омладинка, који су подељени на четири одреда, а сваки одред имао је свог руко водиоца.

Дана 1. новембра омладинац из бригаде је био у близини Москве. Ти ћеш разумети да није баш тако пријатно кад је град у опасности. Тада смо помагали нашим учитељима да организују бригаду.

Бригаду су сочињавали 51 омладинац и омладинка, који су подељени на четири одреда, а сваки одред имао је свог руко водиоца.

Дана 1. новембра омладинац из бригаде је био у близини Москве. Ти ћеш разумети да није баш тако пријатно кад је град у опасности. Тада смо помагали нашим учитељима да организују бригаду.

Бригаду су сочињавали 51 омладинац и омладинка, који су подељени на четири одреда, а сваки одред имао је свог руко водиоца.

Ми такође помажемо породица чији су чланови на фронту.

Сигурно и ви скупљате старо гвожђе. Ми смо већ скупили 14 тона и поред тога 13.000 празних боца. Моји другари и је често се питамо: колико ће црвеноармејци уништити немачки тенкови с нашим бочама напуњеним запаљком смесом? Чак и ако један од сваких стаће своју циљ, значи да ће бити уништено 130 немачких тенкова.

У лето је почeo најинтересантнији двојашер пост. У једној великој радионици почели смо правити одела. Све другице нису умеле да шију, а многи другови нису знали руко водити машине.

Ми такође помажемо породица чији су чланови на фронту.

Сигурно и ви скупљате старо гвожђе. Ми смо већ скупили 14 тона и поред тога 13.000 празних боца. Моји другари и је често се питамо: колико ће црвеноармејци уништити немачки тенкови с нашим бочама напуњеним запаљком смесом? Чак и ако један од сваких стаће своју циљ, значи да ће бити уништено 130 немачких тенкова.

У лето је почeo најинтересантнији двојашер пост. У једној великој радионици почели смо правити одела. Све другице нису умеле да шију, а многи другови нису знали руко водити машине.

Ми такође помажемо породица чији су чланови на фронту.

Сигурно и ви скупљате старо гвожђе. Ми смо већ скупили 14 тона и поред тога 13.000 празних боца. Моји другари и је често се питамо: колико ће црвеноармејци уништити немачки тенкови с нашим бочама напуњеним запаљком смесом? Чак и ако један од сваких стаће своју циљ, значи да ће бити уништено 130 немачких тенкова.

У лето је почeo најинтересантнији двојашер пост. У једној великој радионици почели смо правити одела. Све другице нису умеле да шију, а многи другови нису знали руко водити машине.

Ми такође помажемо породица чији су чланови на фронту.

Сигурно и ви скупљате старо гвожђе. Ми смо већ скупили 14 тона и поред тога 1

СРЕМСКИ РАДНИ ФРОНТ неште изостави иза сремског БОРБЕНОГ ФРОНТА

Сремска села и селашни пуни су омладинских радних јединица. Развијали су се омладинци по њивама необранских кукуруза, такмичећи се међу собом ко ће уздржанije и боље да обави бербу кукуруза.

Велик је то био и значајан подухват, који је лежао пред омладином Србије и Војводине — требало је испунити обећање дато другу Титу на обласној конференцији у Митровици да ће кукуруз у Срему бити обрен од 1 априла.

Док многи наши крајеви гледају — и то баш они, који су од почетка народно-слободилачке борбе снабдевани и издржавани партизанске одреде, од својих уста отицдали и последње залогаје само да би прекршили нашу војску — дотле је у Срему на напуштеним швапским салашима остало, преко зиме, око 20.000 љутара необраног кукуруза. Није се смело дозволити да тај кукуруз пропадне, требало га је обрати, да би могло да се пошаље, отпреми у Босну и Херцеговину, Лику, Далмацију и Црну Гору. Требало јој је оспособити њиве за пролећну сетву.

То је преузела на себе србијанска и војвођанска омладина. Дошла је са пуном вољом и пољота сваке своје дужности према домовини, дошла је да испуни своје обавезе према пострадалим крајевима.

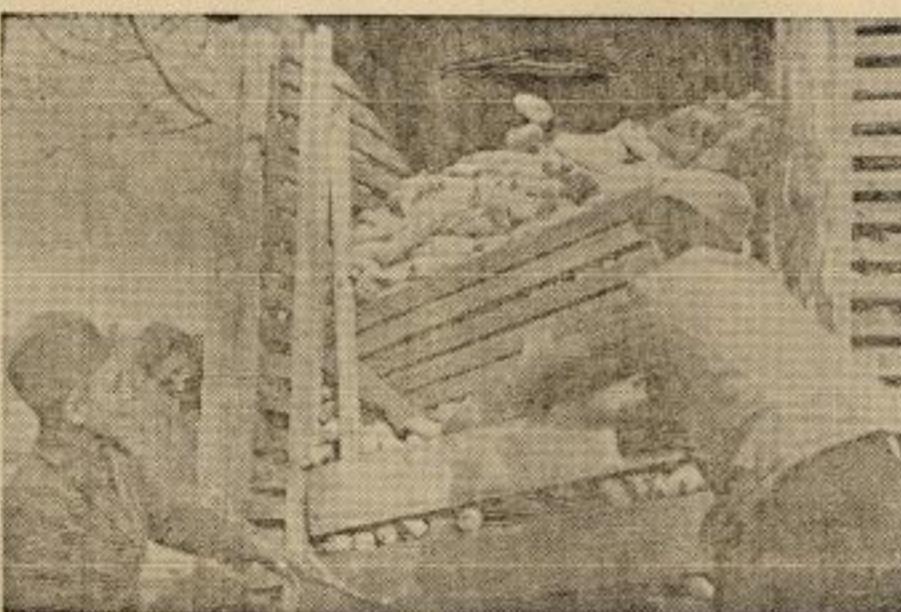
Отпочела је борба на другом сремском фронту, на фронту рада. Из Србије су дошли космајска омладинска радна бригада, затим шабачка, хргуљаџица, пожаревачка, I и II београдска. Укупно из Србије дошло је око 2.000 омладинаца и омладинки међу њима и омладина која је учествовала у сечи дрвећа на Руднику.

У Срему су се састала најбоље снаге ударне омладине, омладина која, како сама изјављује, хоће и на овој начину да помогне борбу наших народу против мрежок непријатеља, за што брже окончавање рата. Тако на пример кроз речи Милорада Ђорђевића из Велике Плане: „Хоћу да сам свој прилог нашој борби, на било који начин! — говоре сви омладинци и Шапчани и Космајци и они из Баната и они из крагујевачког

Омладина је неуморна, жеједничким радом она се осећа пропородана, спојена и очличана за нове напоре. Жеједнички живот и рад на брану кукуруза освежено ју је, спремно за даље подвиге које сва омладина жељно и нестрапљиво очекује.

Чим се стигне у Руму, од same станице видимо омладину: ту су у првом реду рукојодноши, који подносе извештаје о раду, затим интенданти појединачних радних јединица, који долазе са сваког дана са колима по следова-

Брзо се уклањају све препреке. Зид не козине се боје гушчијим перма. На малој кући која се одабре као сређиште бригаде, освани натпис: „Вила Над предак“, поторка се крст с именом „Дон Фри“, која више посече шаше таја „нумизматика фашизам.“ Младост и полет се уноси у све. Све је проткансалом, ведрином и увек са песмом, која се ори и при одласку на рад, и по повратку са рада, и на њивама и по савама.

Омладинци / београдске бригаде убацију кукуруз у амбар

ње. На путевима се срећу колоне омладинаца са заставама: позију вејсели и вејдрогани. Тамо где су били раније то се је завршио, треба журити на ново одредиште.

Београђани говоре: „Кад дођемо у београд, нека нас виде како изгледамо и запуштају се уста свима који су проширили разне вести о раду у Срему.“ Јубилеј, доволно их је погледати. Преленути у лицу, како сами кажу, већина им је саде и удебљала, јер им је хранио добра и укусна, са месом и белим сремским хлебом. Чарти и једри, увек асменије, то је ново покољење које се изграђује кроз борбу и рад.

Кад се уморни враћају са рада, орнују песму изнад сремске равнице, смех

Гдегод дођемо саси се распитују како је у другим бригадама. Сак поставља питање — хоћемо ли ми премашити остале? Саси се такмиче ко ће ударнички радом стечеје прелази заставу, која ће бити предана најбољој радној бригади на свечаној смотри у Инђији 25. маја, у оквиру Српске омладинске највеће. Тада ће бити раздевање и ударничке значке појединачним, којим се сејашне истакну у ударном реду.

Сви би желели да дођу, после свечаности у Инђији, у Београд — на дан међународног братства омладине.

Да би што више побољшили резултате, као и да би дали свој допринос у еденији пролећне офанзиве, 21. и 22. мај се проглашени ударним данима. Јаке је омладина примила и друге организације. На пример шабачка бригада ће имати четири свиње раченичким и одређи ће се једнодневног следовача. Сви ће одржати много приредбе, затим ко-ћеморације и крстама падине у народно-слободилачкој борби, издавање се вијео једних новина итд. Тако се омладинске радне бригаде у Срему још јаче заснажују са напорима, радом и борбом младите из свих крајева наша земља, а свом слободољубивом омладином

и т.д.

— Прослави комунист! (Они су сваког поштеног, часног човека, исправној родољубији сматрали комунистом.) Живот је сам љубав са којом је умираја, љубав је спас. Службам је и љубав је помаже. Ето, саслушавао сам Малецку. Питам је:

Радима Јованић — Потврђује гласом.

— Зову га Малецка!

Одриче. Понајљам питање. Опет глас.

Тукао сам је до безумља. Није признала. Ни глас јој није чуо. Онесвесила се. Освестио сам је леденом вodom.

— Ти си партнери који носите одело и симбол матерјал?

— Не! — отсечно, пркосно на.

Тукао сам је по табанима. Кад би ме неко само једном тако ударно, да ћи урлао. Врашки боли. А она — није ни зајечала.

— Писниј Признај да си Скојевић!

А она пита: Шта је то СКОЈ? — Да је збика била тако назива или по-верена, затворена.

И поново пљусак батине.

— Одеј другога или ћу те убити!

— Палила си са својом злникавачком андом немачке камонине!

И поново батине, изнова све, а она и речи. Као да је снемела. Само јој је очи грознинама сјај. Гледа ме краћици као да сам јој она убио.

Неколико пута исти процес. А она каша, као да је од каменача. Саслушају са једном пркосно добаци:

— Пашта, и ако сам ја Малецку!

После сам је у логор на Бељицу, и логорски живот није спомни њему веома. Њута је. Признала иском обичији. Најзад си јој стрељали. Такви је судбина смрт крај јанда. Пред ратње је рођак другарицема у сиби-

— Предијеје друговима мој: последњи јодрал и редите им да се Малецка обро држија, да их Малецка није из-за.

Какви, певала је пред стрељање и се снажном је умираја. Ето, какви су разјошни! За њих, за њихову држност, ујарност, мало је стрељање, пела је то мртв. Љуби их тукн да умру под батинама, да се узме у сопствену крви, пинчи... завршио је агент.

У јојим уморним очима, у клонулом очију, поново је заблистала мржљава и дубока. Ја сам видела пред облом храбрку Малецку — Радиму Јованићу, љубне пела очи пуне мржње пра-те злоторијума, и пркосно и поноса. Видео сам њен осмех с којим је умираја, љубено ведро приносно подигнуто че-ло и чуло са њен глас: „Буди јако, не дај се!“ Њена слика блиска и жи-за, испунила ме је срећом ненадном и правом, каква само на тренутак симе. Испунила ме је снагом и поносом.

— Хероју, Малецка, не дам се!

— Безумље смртих — то је мудрост живота!

Малецку! Ти живиши у нашим рима. С нама си у Борбама. С другима јурнишаш на бункер, пробијаш се кроз бодљикаве жице непријатељских линија, освајаш наше градове, овлаштајаш наша заставе победе. Моћни си и мртва, страшна и непобедивија. Страшна јер те непријатељ више не може убити. Једном се умире. Ти си чисто умрла за идеју, за нашу борбу, за ствар праведну, а живеши веично као симбол љубави према отаџбини.

Слава папој другарици, слава Марину Јанковићу!

Пионире Београда извршили су смотру и положили заклетву

Четвртак 22. марта био је дан слављења њених најмлађих, њених пионира. У склопу прославе Српске омладинске јединице прославили су и они свој дан. Лице Београда одражавало су песмама и химнама младих грађана. Поворка расписане деце кретала се у правцу Калемегдана, делас је њихов дан, дан слављења њених најмлађих, званичних пионира.

Калемегдан је пун. На свим странама оре се песма. Пред спомеником је већа Француска постављена је писмом. Одеје ће пионире дочекати своје осте, оведе ће се одржати прослава.

Долазе гости: командант града Београда генерал-мајор Јуришић и претседник АСНОС-а др Симиша Станковић.

„Пионирски одреди мирно!“ чује се звонки глас пионирског командира. Он подноси рапорт генерал-мајору Јуришићу. Жагор огромне масе деце стиже се. Џинине. А затим — „Хеј Словени!“

Бурно поздрављен говори др. Симиша Станковић. Говори пионирима о борби, о раду, о отаџбини, о задацима пионира чији је рад потребан да се подигне земља, да братству и јединству је омладина и сви пионире наших народова. „Ваш рад треба да буде кроз плем и радост. Стваралачки рад је највећа срећа,“ рекао је на крају др. Симиша Станковић.

Затим је пионире поздравила Зага Стојловић, члан Главног одбора УСАОС-а.

Пионире је поздравио један пионир из Београда и један претставник словеначких пионира.

Пионирка Лепосава Недић из 37. пионирског одреда рецитовала је песму Јове Јамеја „Памтите децу“.

Један пионир из војске поздравио је

ПАШИ Кејдатици

Искра из Шаме

»МАЛЕЦКА«

Једнолични кораци стражара одјекују дугим ходником. Повремено се разежу хризи нејасни, крици бола и кризи. То неког тукну, муче до безумља. Оштре крици испуњавају ћес језом.

Наједном заму се жагор. Тргнуле се жаге. Жага у ходнику значи: саслушајте. Као ће од нас ово моћи саслушати? Коме ли ће изразити и душу? Трењуци спутње. Трењуци на тренингу испуњавају ћес језом. Ћутање. Звог сључеве. Врате се отварају. Позната.

Излазим. Мукло одзвијају кораци трагним ходником. Цере се мркјакица плаћеника, издајника. Цере се пред црквама жртве. Стожем зубе и очи шире. Погледом обухватам групу агенција: Витас, Новковић, Поповић, Блажер Јенко, а гла, ту је шеф Специјалне јединице Божко Банзаревић.

Не. Ништа искам признава. Тукали су њега је пресликали, крају мојих другова, који су га сасливи свака и од батине боле сна.

Агенти су се ознојили од напора. За морила са њим. Писали су. Пуштило има. Пријатељи су цингерета. Смеју се иронично, започињу са разговором. Пешици премештили су и најкрволочније везни. Црте лица изгубиле су сваке забележе човека. То су црте грబљи их везни. Ужас-те прожимају. Јесу ли је људи или сабљасти? Сањам ли? Да ли ме то мора давати? Да ли крао кроју хује кошмарим? Чујем њеновијаче. Циничне речи пишане човечности. Они ходе да извуку признавања, кад не могу батинама. Говоре о смрти. Говоре о срећи. Говоре о стрељању. Слушију је. И место страха је у њиховим речима припада снаги. Витас се замисли. Јеговијачи се погледају.

— Проклети комунисти! (Они су сваког поштеног, часног човека, исправној родољубији сматрали комунистом.) Живот је сам љубав са којим је умираја, љубав је спас. Службам је и љубав је помаже. Ето, саслушавао сам Малецку. Питам је:

Радима Јованић — Потврђује гласом.

— Зову га Малецка!

Одриче. Понајљам питање. Опет глас.

МАЛЫ ДЕКСИКОН

МЕЂУНАРОДНЕ ВЕЗЕ ОМЛАДИНЕ

У првој време омладински покрети национални су у појединачним земљама сваки за себе. Омладина појединачних земаља удружила се у организације и савезе, који нису имали никакве или врло слабе везе с осталим омладинским организацијама у свету. После првог светског рата, после горњих искустава, омладина почине мало по мало, под утицајем напредних покрета, да узима потребу међународних веза. Међународне везе омладине нарочито се пројубљују кад је свету запретила фашистичка опасност. Омладина се тада окупља на својим међународним конференцијама и конгресима и своју солидарност из године у годину повећава. Данас, у време последњег највећег напора у овом великом рату, постигле је омладина свету пуну солидарности и јединство у акцијама за уништење фашизма и за болни, преведенији свет.

Ево најважнијих конгреса и конференција омладине слободољубивих народова читавог света од 1935. године на свима:

1935. године одржан је у Бриселу омладински Конгрес за мир. На њему није суделовала наша омладина јер то наше власти нису дозволиле и спречиле путовање делегацији. Тада изабрана делегација, које је послала затребачку омладину, дошла су тада до Париза, где су сачекали делегате који су се враћали са Конгреса и од њих добили обавештења о раду и одлукама Конгреса.

1936. године настављено је заседање Конгреса у Женеви. На њему је била представљена и наша омладина.

1937. године, августа месеца, одржана је у Паризу Међународна конференција светске студенческе заједнице. У великој сали Хемијског дома у Паризу, сконцентрили су се претставници студената из целог света. 150 делегата из 36 земаља. Београдски студенти били су заступани једном делегацијом којој је на чelu био Иво-Лола Рибар.

1938. године, августа месеца, одржан је у Басар колеџу, у држави Њујорк, светски омладински Конгрес. Било је преко 500 делегата из 54 разне земље. Конгрес је свечано отворен великом манифестијском на Рандолс Ајланд. Прву, свечану седницу отворила је, у протестантској капели колеџа, гospоđa Рузвалт. На седницама су читане декларације појединачних националних делегација у којима је изложен положај омладине у свету, развој омладинског покрета и став омладине према важним актуелним питањима. И делегација наше омладине била је на том Конгресу.

17. новембар — Међународни студенчески дан. Идеја о међународном студенческом дану никада је у јесен 1941. године у Лондону. Претставници студенческих организација разних народно-

стисти прогласили су на комеморативном састанку у Лексингтону — 17 новембар, годишњицу затварања чехословачких високих школа и масакрирања студената у Прагу и Бруну — Међународним студенческим даном. Године 1942. Међународни студенчески дан био је нешто више него дан комеморације, био је дан којим се позивало на бригу активност за уништење непријатеља, који се већ појављивао од Стаљинграда и Ел Аламеина. Године 1943. више од 20 нација славило јој Међународни студенчески дан, заједно са својим универзитетским другогодишњим издањима из 12 осталих земаља које су се налазиле под фашистичком тиранијом.

1942. године, новембра месеца, одржана је у Лондону Међународна омладинска конференција. Претставници омладине 30 нација, из свих крајева света, састали су се на тој конференцији да би ујединили напоре омладине против фашизма, а за нови демократски свет, који би почивао на слободи и равноправности свих народа. Ту је донесен један важан проглас «Позив на акцију». На тој конференцији основано је Светско омладинско веће.

1942. године, септембра месеца, одржан је у Вашингтону велики међународни студенчески Сбор на коме је донесена на Вашингтонска декларација студената. У тој декларацији се истиче јединство у чврстом решењу да се настави борба до потпуног уништења фашизма.

СВЕТСКА ОМЛАДИНСКА НЕДЕЉА. Светско омладинско веће у Лондону успело је да и поред тешкој везе које је дошло да организује извесне заједничке омладинске акције. У низу тих акција највећу пажњу заслужују светске омладинске нареде, које су одржана и које се одржавају под руководством већа и највиши циљ да појачају што више омладинске напоре за победу.

СПОРТСКЕ ВЕСТИ ИЗ СОВЈЕТСКОГ САВЕЗА

КИРОВ

Успљиво су наступили у синдикално-комсомолском крос-контру млади жељезничари кировских чврса. Помоћник машиноваља Трухин прешао је 10 km за 46,36 минута. То је најбољи спортски резултат који је постигнут првог дана крос-контра у граду Киров. У такмичењима је узело учешћа 13.000 људи.

СЕРПУХОВ

Одје се одржала закључна ногометна утакмица за првенство московске области између тимова града Орехово-Зујево и Серпухова. Тим клуба „Црвена застава“ претстављао је град Орехово-Зујево и био је јачи и добио игру 4:1, уједно је добио првостој московске области.

ЧЕЉАБИНСК

У Чељабинску се завршила спартакијада спортиста сеоских обласних каубоја. Прво место спартакијаде освојили су спортисти Багајацког рејона. Добре су резултате показали Игошев, који је претрпао стазу од хиљаду метара за 2 мин. 50,6 сек. и Карниухов који је претрпао 500 m. за 1 мин. и 36 сек.

„Црвена Звезда“ — Репрезентација Скопља 4:1

У Београду је, 18. ов. м. на игралишту С. К. „Југославије“ одиграна утакмица између омладинског физкултурног клуба „Црвена звезда“ и репрезентације Скопља. Утакмици је присуствовало око 10.000 гледалаца, који су срдично и братски поздравили македонске гости и живо пратили ток игре.

После завршене предигре (тим I против македонског пук — С. К. „Раднички“ 3:0) претставници београдских омладинаца спортиста предао је спортску заставици другима из Скопља.

У првом полувремену и једна и друга страна, а нарочито скопски футбалери, показали су низ лепих комбинација. Прави гол за Београђане постигао је Хорватиновић. Изједначио је Доневски, Печенчић, Томашевић и Митић у другом полувремену постизну још три гола, тако да је крајни резултат остао 4:1 за „Црвену звезду“.

Скопски футбалери отишли су из Београда на гостовање у Нови Сад.

К. Т.

II БЕОГРАДСКА БРИГАДА КНОЈ — УСАОС [Крагујевац] 5:2

У недељу, 18. марта, тим II бригаде београдске дивизије КНОЈ гостовао је у Крагујевац, где је одиграно футбалско утакмице против тамошњег тима УСАОС-а и победио са резултатом 5:2. У тиму УСАОС-а играли су омладинци из различних крагујевачких клубова.

За ову утакмицу владало је велико интересовање међу крагујевачким омладином. Прави петнаест минута до мајдана су жестоко најављивали. Постепено, тим Београђана се средио и до краја игре имао иницијативу у својим рукама.

За тим II бригаде голове су дали Кљајић (4) и Стефановић (1), а за Крагујевчани Јакшић.

Бр. Ђорђевић

НОВИ СPLITСКИ СПОРТСКИ КЛУБ „АТЛЕТИЧАР“

На потстрек Иницијативног одбора за обнову спорта, у Сплиту је основан спортивски клуб „Атлетичар“. Клуб ће ради на ширењу атлетике и у ту срху организовање теоретске и практичне течаја.

СПОРТСКА НАЋИЕЦАЊА У ТРОГИРУ

У Трогиру је ових дана одржана ногометна утакмица између „Славенак“ и репрезентације два допунских батаљона која се налазе у Трогиру. У овој игре борци допунских батаљона победили су са резултатом 6:0.

У оквиру спортивског дана приређена су и неколико такмичења војске. Након штафете и трке на 100 метара следиле су натеџања у слободном ба-

Спорт

Моневат са утакмице између „Црвене звезде“ и репрезентације Скопља

цању бомба, затим разне шаљве тачке као што је трка са врећама итд. Гакинчевима је присуствовало велики број омладинаца и бораца.

Четвртфинале:

IV—IX 5:0, XI—I 7:1, VII—X 8:0, XII—III 4:0, V—II 2:0, VI—VIII 5:0;

Полуфинале:

IV—XIII 8:0, XI—VII 3:1, XII—V 5:0, VI—XIV 5:0.

25. о. м., када је спортски дан Светске омладинске недеље, одржано се финалне такмичења, у којима ће учествовати IV, XI, XII и VI рејон. За исход тих утакмица међу омладином влада велико интересовање.

У ТУЗЛИ ЈЕ ОСНОВАН СПОРТСКИ КЛУБ „ЈЕДИНСТВО“

У читавици градског одбора НОФ-а Тузле одржана је 28. II конференција спортиста и омладинца. У њојој дискусији се констатовало да је рад стручних спортивских друштава која су се организовала на вељкој и пламенској основи, био некористан и штетан за народну слугу, нарочито у крајевима који су верски поделењи, као што је то случај Босне. Раније је, не пример, управа спортивког клуба „Зрнијски“ из Тузле склопила из клуба све чланове Србе, који су између омладине и спортиста био је и доста познатих играча. Слично је било са „Змајем“ од Босне који се био ограничио само на мушкарце, а у клуб нису имали приступ спортистима других вера. Многи чланови „Змаја“ и „Зрнијског“ ступили су већ давно у редове Југословенске армије. Међутим, предратни напредни клубови и после окупације наставили су своје спорадарске традиције. Тако су сви играчи „Радника“ из Крајка отишли у народну борбу.

Да би се покренуо спорчки живот у Источној Босни избран је иницијативни одбор у који је ушло 25 истакнутих спортивских радника. Затим се пришло формирању новог спортивког клуба. Радосно је поздрављен предлог да се првом спортивком клубу у Источној Босни да име: Омладински спортивки клуб „Јединство“. Кроз његово име је омладински спортивки клуб изразио народно јединство, које је стечено кроз борбу, патњу и крв.

НЕХОТИЦЕ ШУМСКА КЛИКА СТВОРИЛА ЈЕ ПОБЕДНИКА

Цртежи Иве Јушића

Омладинска недеља је...
Крос-контри се велики дриж,
знак пољаска Мира даје:
ко ће од њих бити бриж!

Насред трке Ћире суста,
наскоро шума густа.
— Хајде, Ћиро, икје хасно!
смеје му се зечији гласно.

Медо скочи: — Ти си Ћира,
ти си мед по шуми крао!
А лија му секундира:
— Рајеницима га дао.

И јазвеца пија дрире:
— То је која понира,
због њега ти рониш сузе,
покрај ти кукуруза.

— Гледај, мали Ћиро то је,
све лешнике обраја је!
Везерици каже мама:
Геђају га шишишарка.

Скаче Ћиро као мача,
од страхе већ нема крак,
простигао са тркаче
и стигао на циљ први.